

W Senacie rozpatrywano ostatnio kilka petycji. Jednak nie zyskały one poparcia deputowanych. W posiedzeniu aktywny udział wziął przedstawiciel Związku Powiatów Polskich.

29 października zebrała się senacka komisja petycji. Na tapet wzięła sześć inicjatyw obywatelskich:

1. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia mechanizmów przekazywania 1,5% podatku CIT na organizacje pożytku publicznego oraz solidarnościowego w programie „Rodzina 800 plus”;
2. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w celu dodania przepisów regulujących założenie indywidualnych kont w NFZ dla osób posiadających ubezpieczenie zdrowotne;
3. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, w celu ograniczenia i doprecyzowania kręgu osób uprawnionych do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
4. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany:
 - art. 11 § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy;
 - art. 26 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
 - art. 31 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;celem wprowadzenia dwukadencyjności niektórych funkcji;
5. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego;
6. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany art. 180 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego w zakresie zwolnienia z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej i służbowej.

Pierwsze petycje złożył Klub Jagielloński. Zaproponował w nich, aby osoby prawne mogły, podobnie jak osoby fizyczne w przypadku swojego podatku dochodowego, odpisywać 1,5% podatku CIT na organizacje pożytku publicznego. W drugiej petycji chodziło o to, żeby w ramach 800+ można było wpisać 1,5% (a więc... 12 zł) comiesięcznego odpisu na konkretny cel charytatywny dla konkretnej osoby (nazwano to w petycji mechanizmem solidarnościowym). Obie petycje jednak odrzucono.

Pierwszą, ze względu na skutki finansowe dla budżetu państwa znajdującego się w trudnej sytuacji. W dodatku poparto głos przedstawiciela Związku Powiatów Polskich, który zauważył, że samorządy mają udział w CIT i każda zmiana, która spowoduje jego uszczuplenie, bez mechanizmu kompensacyjnego, będzie negatywna dla lokalnych jednostek. Druga petycja została odrzucona, gdyż senatorowie uznali, że prostota i powszechność programu 800+ jest jego zaletą i zmiany proponowane przez wnioskodawców tak naprawdę uderzają w jego istotę.

W drugiej petycji postulowano, by każdy ubezpieczony miał własne konto ubezpieczeniowe w NFZ, z którego byłyby opłacane świadczenia udzielone ubezpieczonemu. Dopiero wyczerpanie środków miałyby prowadzić do finansowania leczenia lub rehabilitacji z budżetu Państwa. Petycję odrzucono, gdyż Ministerstwo Zdrowia przedstawiło zdanie, że tylko powszechny system ubezpieczeniowy oparty na składce jest w stanie zapewnić stabilizację systemu, ponieważ świadczenia medyczne są opłacane na bieżąco, a nie na zasadzie trzymania środków na konkretne zdarzenia.

Trzecia petycja dotyczyła ograniczenia i doprecyzowania kręgu osób uprawnionych do nieodpłatnej

pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Jej autor, radca prawny, stwierdził, że obecne przepisy, które wymagają złożenia jedynie oświadczenia o spełnianiu warunków udzielenia pomocy prawnej, zaprzeczają idei poradnictwa, gdyż jest to nieweryfikowalne, a przez to nadużywane. Odnosząc się do inicjatywy Ministerstwo Sprawiedliwości przypomniało, że prowadzi prace nad nowelizacją ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i bierze pod uwagę tego typu głosy, wobec tego petycji nie należy dawać dalszego biegu. Z kolei przedstawiciel Związku Powiatów zauważył, że o ile propozycja petytora jest słuszna co do założeń, to nadal nie sprawia, że system byłby szczelny. Odnosząc się do projektu Ministerstwa Sprawiedliwości zauważył, że likwidacja oświadczeń, która jest w projekcie powoduje, że system stanie się praktycznie otwarty, wbrew założeniom ustawowym. Dlatego zaapelował, by Państwo zdecydowało się na jedno, konkretne rozwiązanie systemowe – albo stworzymy system otwarty na każdego, bez żadnej weryfikacji, gdzie udziela się porad bez żadnych wymagań – albo system, który ogranicza możliwość uzyskania takiej pomocy, składa się oświadczenia i istnieje system weryfikacji. Senatorowie, biorąc pod uwagę te głosy, postanowili nie kontynuować rozpatrywania petycji.

Petycja numer cztery oraz dyskusja nad nią zostanie opisana w oddzielnym artykule. Tutaj wspomnimy jedynie, że inicjatywa, także po wysłuchaniu przedstawiciela ZPP, została przez senatorów jednoznacznie odrzucona.

Rozpatrywanie petycji dotyczącej ustawy nowelizującej KPA została po raz kolejny zawieszona. Temat dotyczy przepisu, który z automatu umarzał niezakończone postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji po 30 latach ich prowadzenia. Jednak przepis ten został zaskarżony do Trybunału Konstytucyjnego przez Rzecznika Praw Obywatelskich, Trybunał nadal jednak nie zajął się sprawą. Wobec tego komisja odłożyła sprawę na później.

Ostatnim tematem jakim zajęli się członkowie gremium była petycja w zakresie przepisu, który miałby wstrzymywać zwolnienie z tajemnicy zawodowej. Miałoby się to dziać na skutek zażalenia na takie postanowienie sądu. Jednak Ministerstwo Sprawiedliwości ogłosiło, że przygotowało projekt zmian w ustawach karnych, który obejmuje też po części tę kwestię. Wobec tego, petycja nie uzyskała dalszego biegu.